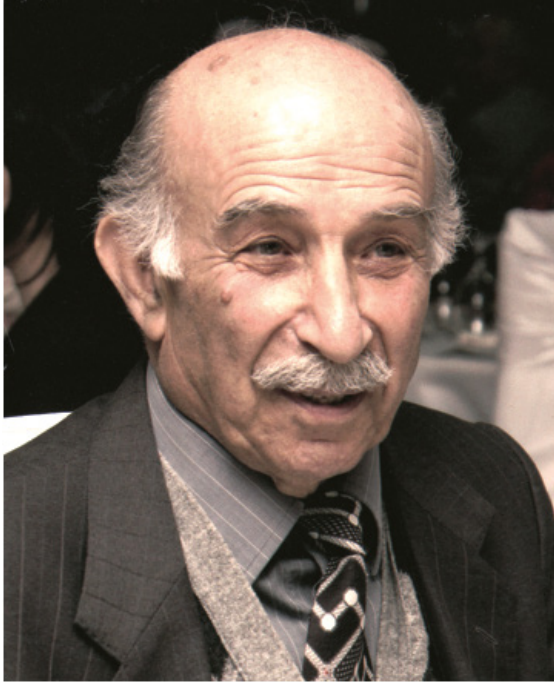

ZİLE'DE BİR ÖMÜR

HAYATIMIN HİKÂYESİ

MEHMET SEZEN

© Copyright 2019

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-258-759-1

Kitap Adı

Zilede Bir Ömür
Hayatımın Hikâyesi

Yazar

Yazan: Mehmet Sezen

Düzenleyen

Esin Tezbaşaran

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

Sayfa Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Yayıncı Sertifika No

25465

Baskı ve Cilt

Bizim Dijital

Bisac Code

FIC045000

DOI

10.37609/akya.1441

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Yaşam kavgasının insanı nerelere sürükleyeceğini, kimlerle karşılaşılacağını öngörmek pek olanaklı görünmüyor. Yeni buluşmalar çoğu zaman bir 'rastlantı' olarak adlandırılıyor. Demek ki 'rastlantı' sözcüğü, önceden bir plan program yapmadan, öngörüsüz bir biçimde karşılaşmak anlamına geliyor. Bu tanımdan bakınca evrenin, bütün canlıların ve dolayısıyla tüm insanların oluşumunun rastlantılara dayandığını söylemek zor değildir.

Rastlantılar başlangıçta olumlu ya da olumsuz değildir. Ancak düşünen ve konuşan insan; karşılaştığı kişi ya da şeyleri sıcak-soğuk, iyi-kötü, güzel-çirkin, olumlu-olumsuz niteleyebilir. Söz konusu insan olunca, bu nitelermeler duruma göre bir dostluğun başladığını haber veriyor da olabilir. Artık süreç içinde acı tatlı ortak anılar oluşur. Sevgi bağları kurulur. Karşılıklı özlemler, merak edişler başlar. İlk karşılaşmalar geride kalmıştır.

Eşim Vildan ve benim Sezen ailesini tanımamız da bir rastlantıyla oldu. Prof. Dr. Ata Tezbaşaran ve Öğretim Görevlisi Esin Tezbaşaran'ın bir vesileyle Mersin Üniversitesine gelmeleri (2004) aynı zamanda Sezen ailesiyle tanışmamızın da temelini oluşturdu. Mehmet Sezen, Esin Tezbaşaran'ın babası, Ata Tezbaşaran'ın da kayınpederiydi. Mehmet-Remziye Sezen çifti Tezbaşaran ailesini ziyarete geldikçe, kendilerini daha yakından tanıma fırsatı bulduk. Eşim ve ben kendilerine uzun zamandır abi-abela diyoruz.

Mersin'e gelişlerindeki buluşmalarımızda Mehmet Sezen'in bilge bir insan olduğunu anlamakta zorlanmadım. Sohbetlerimizde çok mütevazı kişiliği nedeniyle anlattığı konuların satır aralarını okuyamadığım oluyordu. Hiç övünmesi yoktu. Anlattığı şeyleri abartmıyordu da. Bir bakıyordum çok güzel türkü söylüyor, bir başka oturuşta Zile'nin Sesi radyosunu kurduğundan söz ediyordu. Zile'de gazete, dergi çıkarıyor; tiyatro çalışmalarında yer alıyordu. Şiire merakı vardı. Resim, karikatür yapıyordu. Burada becerilerinin hepsini sayamayacağım, ama ne yaparsa yapsın karşıma Cumhuriyet aydını, çok yönlü bilge bir insan çıkıyordu.

Cumhuriyet aydını olmanın öyle kolay bir iş olmadığını biliyorum. Cumhuriyet, kurulduğu yıllarda okuryazarları, öğretmenleri, aydınları, eli kalem tutan herkesi Ortaçağ karanlığını alt edebilmek için çaba göstermeye çağırıyordu. Okuryazar oranı çok düşük olduğundan, öğretmenler başta olmak üzere diğer aydınlar da çok yönlü olmak zorundaydı. Aslında Köy Enstitülü öğretmenlerin çok yönlü yetiştirilmesinin nedeni de buydu. Köy Enstitülü öğretmenlerin bir müzik aleti çalabildiği, binalarda bakım onarım yapabildiği, tarımla ilgilendiği, dünya klasiklerini okuduğu, elektrikten anladığı bilinmektedir. Öğretmen olmasa da diğer aydınlar da elinden geldiğince bulunduğu yerlerde yaşama yön vermek için sorumluk almaktan çekinmiyorlardı. İşte Mehmet Sezen de Zile'de bu çok yönlü aydınlardan biri oldu ve bu özelliğini bugün de sürdürmeye çalışıyor.

Mehmet Sezen bütün bu hoşsohbet, renkli kişiliğinin yanında Zile'ye bütün yüreğiyle bağlı bir insan olarak karşımıza çıkıyor. Yaşamının her aşamasında Zile'ye nasıl bir katkısı olacağını düşündüğünden olsa gerek, her fırsatta

bu güzel ilçenin bağlarını, bahçelerini, tepelerini; burada kurduğu dostlukları ve dostlarıyla birlikte yaşadığı “gün batımları”nı dile getirme çabası içine giriyor. Yazdığı şiirlerde Zile’ye ve Zile’deki dostlarına olan bağlılığı açık seçik okunabiliyor.

Zile’yle olan gönül bağlarını çeşitli dergi ve gazetelere yazdığı makalelere ve karikatürlere de taşımıştır Mehmet Sezen. Dergilere yer alan yazı ve karikatürlerinde ilçenin çeşitli sorunlarını dile getirmeye çalışmıştır. Matbaanın her yerde bulunmadığı zamanlarda bir gazete ya da dergi-yi bastırmanın zorluklarını yaşamıştır. Yukarıda da belirttiğim gibi bir Cumhuriyet aydını olarak resmî sanatından edebiyata, gazete-dergi basımına, sinemaya ve Zile’nin çeşitli kentsel sorunlarına kadar emek vermediği alan kalmamıştır. Bütün bunlar Zile’de bir ömür demektir. Zaten elinizdeki bu kitap da “Zile’de Bir Ömür” adını taşıyor.

“Zile’de Bir Ömür”de Mehmet Sezen’in hayat hikâyesi yer almaktadır. Ne var ki bu hikâye kısa bir özgeçmişle sınırlı değildir. Okuyucu bu kitapta dünden bugüne Zile’de olup bitenleri; çocuk oyunlarından dost toplantılarına, belediye meclislerinin gündemine kadar çok şey okuyabilecektir. Bir başka deyişle bu kitap, resmi olmayan bir Zile tarihidir. Dolayısıyla bu kitabı Mehmet Sezen’in çok sevdiği ve cennet olarak adlandırdığı Zile’ye bir armağanı olarak görmek gerekir.

Sevgili Mehmet abiyi “Zile’de Bir Ömür” kitabından dolayı kutluyor, kendisine ve Remziye ablayla birlikte uzun ömürler diliyorum.

Orhan ÖZDEMİR

Eylül 2019

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....iii

I. BÖLÜM

Kısa Özgeçmişim.....	1
Dizdaroğlu Sülalesi	4
Babam Abdurrahman Sezen	9
Zile’de İlk Hazır Elbiseçilik	12
Annem Hafize Sezen	13
Zor Yıllar ve Dedem Hamdi Efendi	14
Kardeşlerim.....	16
Babam Tarafından Akrabalarımız.....	21
Annem Tarafından Akrabalarımız.....	25
Eşim Tarafından Akrabalarımız	27

II. BÖLÜM

İlk Hatıralarım.....	29
Gecenin Gizemli Karanlığı ve Yıldız Kaymaları	31
Aga Radyodan Şarkılar	32
Gövden Gövden Gönderen.....	35
Okul Çağlarım	41
Terzilik Zor Zanaat.....	46
Gençlik Yıllarım.....	49
Radyo İşlerine Olan Merakım	50
Köylerde Öğretmen Vekilliği ve Zalım’la Tanışmak.....	52
Ve Kayık Su Almaya Başlamıştı.....	61
Çiçeği Burnunda İşportacı.....	63

Tophane Erkek Sanat Enstitüsü Yılları	66
Silahtarağa Elektrik Santrali ve Alman Mühendisler	80
Yeni İş Arayışları ve Almanca Bonservis	87
Askerlikte Dedelerimle Gurur Duyduğum An	90
İş Hayatım	95
Sanki Cennetti Zile'miz	98
Zile'de Elektriğin Tarihçesi	101
Sosyal ve Kültürel Faaliyetler	107
Zile Lisesi Radyosu	111
Zile Kültür Derneğinin Kuruluşu ve "Çağılı"nın Sancılı Doğuşu	114
Kızın Adı Remziye imiş	126
Bir Yanlış Anlama	128
Dizdaroğlu Elektrik	132
Bindik Bir Alamete	140
Siyaset Bazen Sürprizlerle Doludur	145
Emeklilik Yıllarım	149
Zile Belgeseli İçin Davet	150
Dereboğazında Gün Batımları	152
Kimseler Yoktu	159
KİMSELER YOKTU	160
Sonsöz	167

III. BÖLÜM

Yayımlanan Yazılarım	169
Zile'nin Kaderi	169
Gün Işığına Çıkarılması Beklenen Tarih	171
Değerlerimize İlgisizlik	174
Gölet Üzerine	176

Zile'de Seyirler.....	179
Ulukavak Seyri	180
Kiraz Seyri	182
Ağbaba Seyri.....	186
Gezir Seyri	187
Sonuç.....	189
Yok Edilen Tarih Altın Tepe	190
Resim Çalışmalarım.....	195
Karikatürlerim	221
Soyağacı Çalışmam.....	253